

TŁUMACZENIE

UMOWA

między Unią Europejską a Republiką Kamerunu w sprawie statusu sił działających pod przywództwem Unii Europejskiej w tranzycie przez terytorium Republiki Kamerunu

UNIA EUROPEJSKA, zwana dalej „UE”,

z jednej strony, oraz

REPUBLIKA KAMERUNU, zwana dalej „państwem tranzytu”,

z drugiej strony,

razem zwane dalej „Stronami”,

UWZGLĘDNIAJĄC:

- rezolucję 1778 (2007) Rady Bezpieczeństwa Organizacji Narodów Zjednoczonych z dnia 25 września 2007 r.,
- wspólne działanie Rady 2007/677/WPZiB z dnia 15 października 2007 r. w sprawie operacji wojskowej Unii Europejskiej w Republice Czadu i w Republice Środkowoafrykańskiej (EUFOR Tchad/RCA),
- fakt, że niniejsza Umowa nie wpływa na prawa ani obowiązki Stron wynikające z umów międzynarodowych i innych instrumentów międzynarodowych ustanawiających międzynarodowe sądy i trybunały, w tym ze Statutu Międzynarodowego Trybunału Karnego,

UZGODNIŁY, CO NASTĘPUJE:

Artykuł 1**Zakres stosowania i definicje**

1. Celem niniejszej Umowy jest określenie warunków tranzytu przez terytorium Republiki Kamerunu personelu i materiałów EUFOR-u w drodze do Czadu i Republiki Środkowoafrykańskiej.

2. Postanowienia niniejszej Umowy stosuje się do sił działających pod przywództwem Unii Europejskiej oraz do ich personelu.

3. Postanowienia niniejszej Umowy stosuje się wyłącznie na terytorium państwa tranzytu.

4. Do celów niniejszej Umowy:

a) „siły działające pod przywództwem Unii Europejskiej (EUFOR)” oznaczają sztab wojskowy UE oraz kontyngenty narodowe biorące udział w operacji, ich wyposażenie oraz środki transportu;

b) „operacja” oznacza przygotowanie, ustanowienie, wykonanie i wsparcie misji wojskowej w ramach mandatu wynikającego z rezolucji 1778 (2007) Rady Bezpieczeństwa Organizacji Narodów Zjednoczonych z dnia 25 września 2007 r.;

c) „dowódca sił UE” oznacza dowódcę obszaru działań;

d) „sztab wojskowy UE” oznacza sztab wojskowy oraz jego oddziały, niezależnie od ich umiejscowienia, podlegające dowódcom wojskowym UE sprawującym dowództwo lub kontrolę wojskową nad operacją;

e) „kontyngenty narodowe” oznaczają jednostki i oddziały należące do państw członkowskich Unii Europejskiej oraz do innych państw biorących udział w operacji;

f) „personel EUFOR-u” oznacza członków personelu cywilnego i wojskowego przydzielonego EUFOR-owi, jak również personel rozlokowany w celu przygotowania operacji oraz personel pełniący misję z ramienia państwa wysyłającego lub instytucji UE w ramach operacji, który, o ile niniejsza Umowa nie stanowi inaczej, znajduje się na terytorium państwa tranzytu, z wyjątkiem personelu lokalnego oraz personelu zatrudnionego przez międzynarodowych dostawców sprzętu i usług;

g) „personel lokalny” oznacza członków personelu będących obywatelami państwa tranzytu lub mających w nim stałe miejsce pobytu;

h) „obiekty” oznaczają wszelkie pomieszczenia, kwatery oraz tereny niezbędne EUFOR-owi i jego personelowi;

i) „państwo wysyłające” oznacza państwo włączające swój kontyngent narodowy do EUFOR-u.

Artykuł 2

Przepisy ogólne

1. EUFOR i jego personel przestrzegają praw i przepisów państwa tranzytu i powstrzymują się od wszelkich działań i działalności niezgodnych z celami przewidzianymi w niniejszej Umowie.

2. EUFOR regularnie informuje rząd państwa tranzytu o liczbie swojego personelu przebywającego na terytorium państwa tranzytu i o tożsamości tych osób.

Artykuł 3

Identyfikacja

1. Członkowie personelu EUFOR-u muszą stale mieć przy sobie paszport lub wojskowy dowód tożsamości.

2. Pojazdy, statki powietrzne, okręty i inne środki transportu EUFOR-u posiadają wyraźne oznaczenia identyfikacyjne lub tablice rejestracyjne EUFOR-u, o których poinformowane są odpowiednie organy państwa tranzytu.

3. EUFOR ma prawo umieszczać flagę Unii Europejskiej oraz oznaczenia, takie jak insygnia wojskowe, tytuły i symbole oficjalne, na swych obiektach, pojazdach i innych środkach transportu. Mundury personelu EUFOR-u oznakowane są widocznym emblematem EUFOR-u. Flagi narodowe lub oznaczenia poszczególnych kontyngentów narodowych biorących udział w operacji mogą być umieszczane na obiektach sił EUFOR-u, na ich pojazdach i innych środkach transportu oraz mundurach, zgodnie z decyzją dowódcy sił UE.

Artykuł 4

Przekraczanie granic i poruszanie się w obrębie terytorium państwa tranzytu

1. Członkowie personelu EUFOR-u mają wstęp na terytorium państwa tranzytu wyłącznie po przedstawieniu dokumentów określonych w artykule 3 ustęp 1 lub, w przypadku pierwszego wyjazdu, indywidualnego lub zbiorowego rozkazu wyjazdu wydanego przez EUFOR. Nie podlegają oni przepisom paszportowym ani wizowym, kontroli imigracyjnej ani celnej podczas wyjazdu, wyjazdu lub pobytu na terytorium państwa tranzytu.

2. Członkowie personelu EUFOR-u nie podlegają przepisom państwa tranzytu w zakresie rejestracji i kontroli cudzoziemców, jednak nie uzyskują oni prawa pobytu ani stałego zamieszkania na terytorium państwa tranzytu.

3. Państwo tranzytu otrzymuje tytułem informacji wykaz zasobów i środków transportu EUFOR-u służących wsparciu operacji, gdy zasoby te lub środki transportu wjeżdżają na tery-

torium państwa tranzytu. Te zasoby i środki transportu są oznaczone symbolami EUFOR-u w celu ich szybkiej identyfikacji. Państwo tranzytu ułatwia EUFOR-owi formalności administracyjne i celne. EUFOR nie podlega jednak obowiązkowi przedłożenia innych dokumentów celnych ani też kontrolom.

4. Członkowie personelu EUFOR-u mogą kierować pojazdami silnikowymi, okrętami i statkami powietrznymi na terytorium państwa tranzytu pod warunkiem posiadania – odpowiednio – ważnych krajowych, międzynarodowych lub wojskowych praw jazdy, uprawnień kapitańskich lub licencji pilota.

5. Do celów operacji państwo tranzytu przyznaje EUFOR-owi i jego personelowi swobodę poruszania się i podróżowania w obrębie swojego terytorium w korytarzach tranzytowych określonych w uzgodnieniach przewidzianych w artykule 18 poniżej, w tym także w obrębie jego mórz terytorialnych i przestrzeni powietrznej. Swoboda poruszania się w obrębie morza terytorialnego państwa tranzytu obejmuje postój i kotwiczenie niezależnie od okoliczności.

6. Do celów operacji EUFOR może korzystać z dróg, mostów, promów, lotnisk i portów bez uiszczania opłat, podatków i podobnych należności. EUFOR nie jest zwolniony z opłat za ważenie, opłat drogowych i opłat za elektroniczne przetwarzanie danych portowych; warunki pobierania takich opłat zostaną ustalone w ramach uzgodnień, o których mowa w artykule 18 poniżej.

Artykuł 5

Przywileje i immunitety przyznane EUFOR-owi przez państwo tranzytu

1. Obiekty EUFOR-u są nietykalne. Funkcjonariusze państwa tranzytu nie mogą do nich wkraczać bez zgody dowódcy sił UE.

2. Obiekty EUFOR-u, ich wyposażenie i inne przedmioty, które się w nich znajdują, oraz środki transportu EUFOR-u nie mogą podlegać rewizji, rekwizycji, zajęciu ani egzekucji.

3. EUFOR nie udziela schronienia osobom poszukiwanym przez wymiar sprawiedliwości państwa tranzytu.

4. EUFOR, jak również mienie i majątek, którym dysponuje, objęte są immunitetem jurysdykcyjnym.

5. Archiwa i dokumenty EUFOR-u są nietykalne.

6. Korespondencja służbowa EUFOR-u jest nietykalna. „Korespondencja służbowa” EUFOR-u oznacza wszelką korespondencję związaną z operacją i jej funkcjami.

7. W odniesieniu do kupowanych i przywożonych towarów, świadczonych usług oraz obiektów wykorzystywanych przez EUFOR do celów operacji, EUFOR oraz jego dostawcy lub kontrahenci – o ile nie są oni obywatelami państwa przyjmującego – zwolnieni są z wszelkich krajowych, regionalnych i lokalnych opłat, podatków i należności o podobnym charakterze.

8. Państwo tranzytu zezwala na przywóz artykułów przeznaczonych na potrzeby operacji i zwalnia je z wszelkich ceł, opłat i podatków, z wyjątkiem opłat za elektroniczne przetwarzanie danych portowych, o których mowa w artykule 4 ustęp 6, i podobnych należności, innych niż należności za przechowywanie, przewóz i inne zrealizowane usługi.

Artykuł 6

Przywileje i immunitety przyznane personelowi EUFOR-u przez państwo tranzytu

1. Personel EUFOR-u nie podlega aresztowaniu ani zatrzymaniu w żadnej formie.

2. Dokumenty, korespondencja i mienie personelu EUFOR-u są nietykalne, z zastrzeżeniem środków egzekucyjnych dozwolonych na mocy ustępu 6.

3. Personel EUFOR-u korzysta z immunitetu od jurysdykcji karnej państwa tranzytu.

Państwo wysyłające lub dana instytucja UE, w zależności od przypadku, mogą zrzec się immunitetu od jurysdykcji karnej, z którego korzysta personel EUFOR-u. Zrzeczenie takie powinno zawsze być wyraźne.

4. Personel EUFOR-u korzysta z immunitetu od jurysdykcji cywilnej i administracyjnej państwa tranzytu w przypadku działań podejmowanych przez niego podczas pełnienia funkcji służbowych. Dowódca sił UE oraz właściwy organ państwa wysyłającego lub dana instytucja UE są niezwłocznie informowani o każdym przypadku wytoczenia przed sądem państwa tranzytu powództwa przeciwko personelowi EUFOR-u. Przed wszczęciem postępowania sądowego przed właściwym sądem i po oficjalnym zasięgnięciu opinii właściwych władz państwa tranzytu dowódca sił UE oraz właściwy organ państwa wysyłającego lub dana instytucja UE przedkładają sądowi dokument stwierdzający, czy czyn będący przedmiotem postępowania został popełniony przez personel EUFOR-u podczas pełnienia funkcji służbowych.

Jeżeli czyn ten został popełniony przez personel EUFOR-u podczas pełnienia funkcji służbowych, postępowania nie wszczyna się i stosuje się postanowienia artykułu 15. Jeżeli czyn ten nie został popełniony podczas pełnienia funkcji służbowych, postępowanie może zostać wszczęte. Poświadczenie dowódcy sił zbrojnych UE oraz właściwego organu państwa

wysyłającego lub danej instytucji UE jest wiążące dla sądu państwa tranzytu, który nie może go zakwestionować.

Wszczęcie postępowania przez członka personelu EUFOR-u uniemożliwia mu powoływanie się na immunitet jurysdykcyjny w stosunku do powództw wzajemnych powiązanych bezpośrednio z powództwem głównym.

5. Personel EUFOR-u nie jest zobowiązany do składania zeznań w charakterze świadka.

6. W stosunku do członka personelu EUFOR-u nie mogą być podjęte żadne środki egzekucyjne z wyjątkiem przypadków, w których wszczęto przeciwko niemu postępowanie cywilne niepowiązane z wykonywaniem funkcji służbowych. Mienie członka personelu EUFOR-u nie podlega zajęciu w celu wykonania wyroku, postanowienia lub nakazu sądowego, jeżeli dowódca sił zbrojnych UE poświadczy, że jest ono niezbędne do wykonywania przez tego członka personelu EUFOR-u funkcji służbowych. W postępowaniu cywilnym personel EUFOR-u nie podlega ograniczeniu wolności osobistej ani innym środkom przymusu.

7. Immunitet jurysdykcyjny personelu EUFOR-u w państwie tranzytu nie uchyla w stosunku do niego jurysdykcji odpowiedniego państwa wysyłającego.

8. Personel EUFOR-u nie podlega w zakresie usług świadczonych na rzecz EUFOR-u przepisom o ubezpieczeniach społecznych, które mogą obowiązywać w państwie tranzytu.

9. Członkowie personelu EUFOR-u zwolnieni są z wszelkich form opodatkowania dochodów i wynagrodzenia, wypłacanych im przez EUFOR lub państwo wysyłające, a także wszelkich innych dochodów pochodzących spoza państwa tranzytu.

10. Zgodnie z przepisami ustawowymi i wykonawczymi, które mogą zostać przyjęte przez państwo tranzytu, zezwala ono na przywóz i udziela zwolnienia z wszelkich opłat celnych, podatków i związanych z tym należności, z wyjątkiem opłat za przechowywanie, przewóz i podobne usługi, w odniesieniu do przedmiotów przeznaczonych do osobistego użytku personelu EUFOR-u.

Osobisty bagaż personelu EUFOR-u jest zwolniony z kontroli, chyba że istnieją uzasadnione podstawy do przypuszczenia, że zawiera on przedmioty, które nie są przeznaczone do osobistego użytku personelu EUFOR-u, lub przedmioty, których przywóz lub wywóz jest zabroniony przez prawodawstwo państwa tranzytu lub podlega przepisom tego państwa w zakresie kwarantanny. W takich wypadkach kontrolę przeprowadza się jedynie w obecności danego członka personelu EUFOR-u lub upoważnionego przedstawiciela EUFOR-u.

Artykuł 7**Personel lokalny**

Personel lokalny nie korzysta z żadnych przywilejów ani immunitetów. Państwo tranzytu sprawuje jednak jurysdykcję nad tym personelem w sposób niezakłócający znacząco wypełniania przez niego funkcji związanych z operacją.

Artykuł 8**Jurysdykcja karna**

Właściwe organy danego państwa wysyłającego mają prawo w pełni sprawować na terytorium państwa tranzytu, we współpracy z właściwymi organami tego państwa, jurysdykcję karną oraz dyscyplinarną przyznaną im przez prawodawstwo tego państwa wysyłającego w stosunku do każdego członka personelu EUFOR-u podlegającego temu prawodawstwu.

Artykuł 9**Mundury i broń**

1. Noszenie mundurów podlega zasadom przyjętym przez dowódcę sił UE.

2. Członkowie personelu wojskowego EUFOR-u mogą nosić broń osobistą małego kalibru i amunicję do niej, pod warunkiem że są do tego upoważnieni wydanymi im rozkazami. Wykaz takiej broni i korzystających z niej osób jest przekazywany właściwym władzom państwa tranzytu.

Artykuł 10**Wsparcie udzielane przez państwo tranzytu i zawieranie umów**

1. Państwo tranzytu zgadza się na udzielenie EUFOR-owi, na jego prośbę, pomocy w znalezieniu odpowiednich obiektów.

2. Państwo tranzytu udostępnia EUFOR-owi, jeżeli nimi dysponuje, obiekty, których jest właścicielem, w zakresie, w jakim obiekty te są niezbędne do prowadzenia działań administracyjnych lub operacyjnych EUFOR-u.

3. W miarę dostępnych mu środków i możliwości państwo tranzytu udziela pomocy w przygotowaniu, ustanowieniu, wykonaniu i wsparciu operacji. Państwo tranzytu nie pobiera opłat za środki bezpieczeństwa przyjęte przy wykonywaniu postanowień artykułu 13 ustęp 1 poniżej.

4. Prawem właściwym dla umów zawieranych przez EUFOR w państwie tranzytu jest *lex fori*. Procedury rozstrzygnięcia

sporów, o których mowa w artykule 15 ustępy 3, 4 i 5 poniżej, stosuje się do sporów wynikających z realizacji tych umów.

5. Państwo tranzytu ułatwia wykonywanie umów zawartych przez EUFOR z podmiotami gospodarczymi do celów operacji.

Artykuł 11**Zmiany w obiektach**

1. EUFOR jest upoważniony do wnoszenia obiektów i do ich przebudowy zgodnie z potrzebami tranzytu i podczas trwania operacji, na zasadach zawartych w uzgodnieniach, o których mowa w artykule 18 poniżej.

2. Państwo tranzytu nie żąda od EUFOR-u żadnego odszkodowania za wzniesione obiekty ani za przebudowy, z wyjątkiem przypadków znacznego zniszczenia obiektów, które udostępniono przy rozpoczynaniu operacji.

Artykuł 12**Śmierć członka personelu EUFOR-u**

1. Dowódca sił UE ma prawo objąć nadzór nad odesłaniem zwłok zmarłych członków personelu EUFOR-u oraz ich mienia osobistego do kraju pochodzenia i podjąć w tym celu stosowne kroki.

2. Sekcji zwłok zmarłych członków personelu EUFOR-u nie przeprowadza się bez zgody danego państwa oraz pod nieobecność przedstawiciela EUFOR-u lub danego państwa.

3. Państwo tranzytu oraz EUFOR współpracują w jak najszerszym zakresie w celu szybkiego odesłania zwłok zmarłego członka personelu EUFOR-u do kraju pochodzenia.

Artykuł 13**Bezpieczeństwo EUFOR-u i żandarmeria wojskowa**

1. Państwo tranzytu przyjmuje wszelkie odpowiednie środki w celu zapewnienia ochrony EUFOR-owi i jego personelowi.

2. EUFOR jest upoważniony do przyjmowania środków koniecznych do ochrony swoich obiektów i konwojów w ścisłej współpracy z właściwymi organami państwa tranzytu.

3. Kontyngenty narodowe mogą dysponować personelem policji kryminalnej w celu prowadzenia dochodzeń koniecznych do sprawowania jurysdykcji karnej, o której mowa w artykule 8 powyżej.

*Artykuł 14***Systemy komunikacyjne**

1. EUFOR może instalować i obsługiwać nadawcze i odbiorcze stacje radiowe, jak również systemy satelitarne. EUFOR współpracuje z właściwymi organami państwa tranzytu w celu uniknięcia konfliktu w korzystaniu z właściwych częstotliwości. Dostęp do zakresu częstotliwości jest przyznawany zgodnie z obowiązującymi przepisami państwa tranzytu.

2. EUFOR korzysta z nieograniczonego prawa do komunikacji radiowej (w tym za pomocą satelitarnych, ruchomych lub przenośnych aparatów radiowych), telefonicznej, telegraficznej, faksowej i za pomocą innych środków, jak również z prawa do instalowania urządzeń niezbędnych do utrzymywania łączności z obiektami EUFOR-u i między nimi.

3. W swoich obiektach EUFOR może podjąć kroki niezbędne do dystrybucji poczty, której nadawcą lub odbiorcą jest EUFOR lub jego personel.

*Artykuł 15***Roszczenia odszkodowawcze z tytułu śmierci, obrażeń ciała, szkody i straty**

1. Roszczenia odszkodowawcze w przypadku zniszczenia lub utraty dóbr cywilnych lub publicznych, a także roszczenia odszkodowawcze w przypadku śmierci lub odniesienia ran oraz zniszczenia lub utraty dóbr należących do EUFOR-u wynikające z tranzytu EUFOR-u są rozstrzygane za porozumieniem stron.

2. Wnioski dotyczące roszczeń są przekazywane EUFOR-owi za pośrednictwem właściwych organów państwa tranzytu – w przypadku wniosków osób prawnych lub fizycznych państwa tranzytu lub do właściwych organów państwa tranzytu – w przypadku wniosków przedstawianych przez EUFOR.

3. Jeżeli osiągnięcie ugody jest niemożliwe, roszczenie odszkodowawcze przedkłada się komisji do spraw roszczeń odszkodowawczych składającej się z jednakowej liczby przedstawicieli EUFOR-u i przedstawicieli państwa tranzytu. Kwestię roszczenia rozstrzyga się na zasadzie porozumienia stron.

4. Jeżeli niemożliwe jest rozstrzygnięcie w ramach komisji do spraw roszczeń odszkodowawczych, wnioski przekazywane są sądowi arbitrażowemu, którego decyzja jest wiążąca.

5. Sąd arbitrażowy składa się z trzech arbitrów, z których jeden jest wyznaczany przez państwo tranzytu, drugi przez

EUFOR, a trzeci wyznaczany jest wspólnie przez państwo tranzytu i EUFOR. Jeżeli jedna ze stron nie wyznaczy arbitra w terminie dwóch miesięcy lub w przypadku braku zgody pomiędzy państwem tranzytu a EUFOR-em co do wyznaczenia trzeciego arbitra, arbiter ten jest wyznaczany z urzędu przez przewodniczącego Trybunału Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich.

6. EUFOR oraz organy administracyjne państwa tranzytu zawierają porozumienie administracyjne w celu określenia zakresu uprawnień komisji do spraw roszczeń odszkodowawczych oraz sądu arbitrażowego, procedur obowiązujących w tych organach oraz zasad wnoszenia roszczeń odszkodowawczych.

*Artykuł 16***Współpraca i spory**

1. Wszelkie kwestie zaistniałe w związku ze stosowaniem niniejszej Umowy są rozpatrywane wspólnie przez przedstawicieli EUFOR-u oraz właściwe organy państwa tranzytu.

2. W przypadku braku rozstrzygnięcia spory dotyczące wykładni lub stosowania niniejszej Umowy rozstrzygane są wyłącznie na drodze dyplomatycznej pomiędzy państwem tranzytu a przedstawicielami UE.

*Artykuł 17***Inne postanowienia**

1. W przypadkach gdy niniejsza Umowa odnosi się do przywilejów, immunitetów i praw EUFOR-u oraz personelu EUFOR-u, rząd państwa tranzytu odpowiada za ich wprowadzenie w życie i poszanowanie przez właściwe organy lokalne państwa tranzytu.

2. Żadne z postanowień niniejszej Umowy nie ma na celu ustanowienia odstępstwa ani nie może być interpretowane jako ustanawiające odstępstwo od praw, które mogą przysługiwać na mocy innych umów państwu członkowskiemu UE lub jakiemukolwiek innemu państwu wnoszącemu wkład w EUFOR.

*Artykuł 18***Uzgodnienia wykonawcze**

Do celów niniejszej Umowy kwestie operacyjne, administracyjne i techniczne mogą być przedmiotem osobnych uzgodnień pomiędzy dowódcą sił zbrojnych UE oraz organami administracyjnymi państwa tranzytu.

*Artykuł 19***Wejście w życie i wygaśnięcie**

1. Niniejsza Umowa wchodzi w życie w dniu podpisania i pozostaje w mocy do dnia wyjazdu ostatniego członka personelu EUFOR-u, podanego przez EUFOR organom państwa tranzytu.

2. Z zastrzeżeniem ustępu 1, postanowienia artykułu 4 ustęp 6, artykułu 5 ustępy 1, 2, 4, 7 i 8, artykułu 6 ustępy 1, 3, 4, 6, 8–10, artykułu 10 ustęp 2, artykułu 11, artykułu 13 ustępy 1, 2 i 3 oraz artykułu 15 uznaje się za obowiązujące od dnia rozlokowania pierwszego członka personelu EUFOR-u, jeżeli data ta była wcześniejsza od daty wejścia w życie niniejszej Umowy.

3. Niniejsza Umowa może być zmieniona w formie pisemnej za obopólną zgodą Stron.

4. Wygaśnięcie niniejszej Umowy nie ma wpływu na prawa ani obowiązki wynikające z wykonywania niniejszej Umowy przed jej wygaśnięciem.

Sporządzono w Jaunde dnia 6 lutego 2008 r., w czterech oryginalnych egzemplarzach w języku francuskim i angielskim, przy czym obie wersje są jednakowo autentyczne.

W imieniu Unii Europejskiej

W imieniu państwa tranzytu
